

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimite.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek. A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colônă 10
banii pentru o publicare. Pu-
blicități mai dese după tarife
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o seriă 20 banii

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în de-căie și
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu anul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 banii. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 133.

Brașov, Joi 17 (30) Iunie.

1904.

Unde-i adevăratul pericol?

E bătător la ochi, că de câteva zile încôce, cu ocaziunea discușiunii bugetare în camera ungară, vorbitorii din șirurile partidului guvernamental au început să agite din nou cestiunea naționalităților și să prezenteze înaintea opiniunii publice maghiare și așa destul de agitate aci nisuițele uneia, aci ale alteia dintre popoarele ne maghiare, ca în cel mai mare grad periculoase pentru stat și maghiarime.

E metodă și sistem în această procedere, foarte de mult deochiată înaintea omeșilor nepreocupați, și care numai la masele maghiare, artificial atățate și fanatizate contra Românilor, Slavilor și Germanilor, a mai avut până acum efect.

De acum însă, decât nu ne înșelă presemnele, metoda și tactica, moștenită încă din vremile regimului lui Coloman Tisza, — tatăl agitațiunii sistematice contra naționalităților, și al politice maghiarizării cu forța în numele pretenției de stat maghiar, — a început a se deochia chiar și înaintea Maghiarilor cu vederi mai independente.

Cel puțin în ce privește opozițiunea maghiară din dietă se ved semne neîndoișoare, că s'a săturat de a mai ține isonul la răcnetele și sbierățele prefăcute și tendențioase ale mamelucilor guvernului, puși anume să turbure prin discursuri atățate pacea între popoarele țării, ca apoi cei dela cârmă să se înfățiseze ca salvatori ai statului și ai maghiarismului și să pôta cu atât mai ușor pescui în turbare.

Până și cei mai extremi din ceta foștilor obstructioniști vin și combat acum tactica guvernului Tisza, care nu este decât continuarea apucăturii și a metodei, cu care clica dominantă liberală manevrează deja de trei-deci de ani, în scop de a se ține la putere.

De sigur că nimeni nu va face celor grupați la fôia „Magyarország“ imputarea, că n'ar fi șovinisti destul de aprigi și că n'ar fi sprijinit până acuma toate uneltirile și acțiunile partidei guvernului în contra naționalităților nemaghiare. Și cu toate aceste ađi însuși „Magyarország“ protestează în contra tacticei de atățare, de care se folosește guvernul Tisza, în scop de a-și câștiga lauri și popularitate la masele îmbătate de veninul șovinismului.

Sâmbătă, scrie numita fôie, a vorbit unul din deputații guvernamentali despre pericolele, ce le provôcă cestiunea naționalității slovace. Ađi un al doilea deputat guvernamental, s'a ocupat de mișcările anti-maghiare ale Croaților, ér mâne un al treilea mameluc va aduce în discușiune cestiunea română și poi-mâne un altul pe cea sêrbescă. Astfel încet-încet se va desfășura înaintea opiniunii publice maghiare icôna grozâveniei și a primejdiei întregii cestiuni a naționalităților.

„Scopul este“, — adaugă „Magyarország“, — „de a abate atențiunea „națiunei“ dela cestiunile naționale asupra cestiunilor de naționalitate, fiind-că acele sunt neplăcute și fatale pentru guvern, aceste însă, cauzând desbinare și neînțelegere între cetățeni, servesc scopurile guvernului, mai ales în acea direcțiune, ca politica „mâneitari“, să fie privită de acceptabilă, ba pôte să fie chiar dorită din partea opiniunii publice maghiare.“

Interesant este, că fôia amințită maghiară își dă totă silința a dovedi într-un lung articol, că nu există pericolele, de carî vorbesc cu atâta aplomb în cameră mamelucii guvernului, că în deosebi nu există acel panslavism la Slovaci, despre care a fantasat Sâmbăta trecută deputatul Viatorisz, ci mișcarea lor naționalistă e și rămâne numai slovacă.

Naționalitățile tocmai fiind-că se împart în trei rase diferite (slavă, română, germană), cred cei dela fôia opozițională, nu sunt în stare să rêtôrne, nici fiecare deosebit, nici toate la olaltă „caracterul național al statului ungar“...

Pericolul nu ar fi dér aici, ci în altă parte...

Și noi credem că e în altă parte — ar trebui numai să i-se afe odată adevăratul culcuș!

Tortura limbei maghiare.

„Fôia Școlastică“ din Blasiu sub titlul „Examenul de calificățiune“ face o dare de sémă asupra examenului de calificățiune, ce s'a ținut în zilele de 1—16 Iunie la institutul pedagogic gr.-cat. din Blasiu.

După cum vedem că s'a ținut acel examen, trebuie să constatăm, că el nu se mai pôte numi examen, ci tortură închisitorială.

Este în adevăr mai pe sus de puterile unui candidat: ceea ce a cerut comisarul guvernului, inspectorul școlar Szabó Mihaly; este mai pe sus de ori ce echitate să pretinđi dela absolvenții unei preparandii românesce să respundă în limba ungerescă nu numai din limba maghiară, ci din toate obiectele de învățământ.

Examenul s'a început la 6 Iunie cu limba maghiară, ascultându-se întâiu cei 9 candidați relegați la repețiunea acestui examen încă din anul trecut. Din acești 9 n'au trecut decât 3, ér restul de 6 au fost din nou relegați, acum pentru ultima ôra.

Examenul verbal din limba maghiară a durat o đii și jumătate, de ôre-oe comisarul guvernului, în urma ordinațiunilor ministeriale, a examinat în special pe fiecare, decât posedă deplin în vorbire limba maghiară. Li-a pus fel de fel de întrebări, unele prea grele pentru cei ce au învățat studiile pedagogice în limba lor maternă, adică în limba română.

Éta rezultatul:

Dintre 50 candidați, în urma examenului în scris au fost relegați 9, admițându-se la examenul verbal 41. Din

acești 41 au fost declarați calificați numai 19.

Au fost relegați la repețiunea examenului din limba maghiară 19 candidați. Din aceștia 4 înși pe lângă limba maghiară încă din câte un obiect. În decursul examenului unul s'a retras, ér 11 au fost relegați la repețiunea întregului examen.

Va să đică din 50 candidați n'au trecut examenul de cât 19, ér 32 au cădât! Cu drept cuvânt esclamă „F. S.“.

„Ce va fi de învățătorii noștri atunci, când noua lege se va vota și pune în practică.“

Din dieta ungară.

Sedinta de la 27 Iunie.

Deputatul croat Stefan Kovacevici, — de altfel mameluc și el ca aprôpe toți deputații croați aleși pe sprincenă pentru dieta din Peșta — a ținut un discurs chilometric. Două ôre întregi a vorbit despre raporturile croato-maghiare, dând în glas șovinistilor din dreapta și stânga camerei.

Kovacevici a spus între altele, că deputații croați doresc realizarea postulatului maghiar privitor la limba de comandă maghiară în armată, căci astfel speră să dobândescă și ei limba de comandă croată în Croația. Vorbesce apoi de relațiile între Maghiari și Croați și de raportul între Ungaria și Croația. Statul ungar, dice, e compus din două națiuni (!): maghiară și croată. Contopirea elementului croat în elementul maghiar n'ar întâri pe Maghiari, ci din contră i-ar slăbi. Imprejurarea, că Croații se simt bine în cadrele statului ungar, eseroită o mare atracție asupra popoarelor din Balcani (!) De altfel Ungaria fără Croați nici nu se pôte închipui. Ungaria nu se pôte ferici fără litoralul croat. Că Fiume aparține Ungariei séu Croației, e ceva cu desăvîșire irrelevant; lucrul principal e, să aparțină statului ungar. (Contrađiceri.)

Oratorul continuând afirmă, că între Ungaria și Croația este uniune personală (Polonyi: Numai între state pôte exista uniune.) E uniune, fiind-că un stat se con-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(14)

Constanța — Sinaia.

— Impresii de călătorie. —

(Fine.)

Ne apropiem de frontieră. Pregătiri și mișcare febrilă: frica de necunoscut. Avem fie-care câte ceva: dulcetuși pentru cei de-acasă, trebuiesc cu grije aședate prin buzunare. Nu umblăm noi să facem contrabandă, dér totuși fți cade greu, când țî-se fac neplăceri pentru nimica totă: o cutiôra de rachet românesc.

Formalitățile de trecere. Puțintică emoție și defilăm pe dinaintea jandarilor și finanților poștați la eșire — fără să ni-se facă nici o supărare.

Trecem bariera de la frontieră. Suntem dincoace, la noi.

Érași potop de ilustrate. Un salut de pe pământul patriei noastre tuturor cunos-

cintelor, ce ni-le-am câștigat pe pământul României în decursul escursiunii noastre de-o săptămână. Legăturile cele nouă de cunoscință și prietinie trebuiesc a limine înoite și cultivate cu pietate și chiar gelosie.

Instituțiunea ospitalității era în anticitatea clasică un nobil us, ce se practica nu numai între frații de aceeași limbă și sânge, era chiar o datorință și un drept internațional. Colonistul de la Gades trebuia să străbată o lume întregă, pentru ca să ajungă în colțul opus al marelui imperiu roman, la Colchis. Aicitrebuia să mâne la cine-va, care să-l găzduescă și să-l ospéteze. Era o onorifică sarcină pentru orî și cine de a ospéta pe străin. Intre amfitrion și ôspele séu se stabilea o inimă legătură spirituală, care printr'o sfântă tradițiune se lăsa moștenire și generațiunilor următoare. Călătorul de la Gades se despărția de amfitrionul séu de la Colchis cu obligamentul moral de a-se revanșa față de noul séu prietin, care cu frățescă căldură l'a primit și ospétat. Dér

cine scie, decât amfitrionul de la Colchis avea să fie vre-odată aruncat de sôrte până la Gades? Dreptul de revanș trecea asupra urmașilor séi. Ca semn de recunoscere se întrebuița un bețiș de metal séu pétră (tessera hospitalis), care se frîngea în două: o jumătate o păstra unul, cea-laltă jumătate celă-lalt. Jumătatea de bețiș de metal se păstra ca o relicvie familiară, pentru-ca la cas de trebuință să servescă ca semn de recunoscere a îndepărtatului prietin séu a urmașilor acestuia.

Astăđi de-odată cu ușurarea și perfecționarea comunicațiunii distanțele au scădât, au dispărut chiar. Pentru întemeierea și susținerea de pretinii și cunoscințe durabile nu mai e nevoie tocmai de tessera hospitalis a celor vechi.

Un prietin bun în orî-care colț de lume e de neprețuit la vreme de nevoie. Omul e ființă socială, a đis deja marelui Aristot. Omul de cultură are să trăescă ađi în lumea mare. Cu cât legăturile sale spirituale sunt mai dese și mai estinse,

cu atât mai mare e orizontul séu intelectual și moral, cu atât mai largă e lumea, ce-o stăpânesce cu gândul. Aici e de a se căuta între altele importanța educativă și culturală a escursiunilor școlare în điva de ađi. Lumea trebuie să se cunoscă și să se înfrățescă, ér temeliiile acestei înfrățiri trebuiesc aședate de cu vreme, până ce sufletul e tînăr și accesibil de sentimente înalte, ca prietinia, iubirea deapropelui. Duceți-i pe elevi în lumea largă, cât mai des și mai departe, să cunoscă omeni noi, să întemeieze prietinii nouă!...

Astăđi ilustrata — și mai efină și mai practică — a luat locul tesserei de odinôra: semn de amintire și... de recunoscere.

Elevii iau cu asalt pe vîndătorul de ilustrate. Mărci ungeresci — și câte un salut din patria noastră prietinilor de la Constanța și Bucuresci.

Consciința, că ne apropiem de casă, unde să ne putem da odihnei după străpățele unei călătorii făcute mai mult în

topesce în altul. Recunoșce însă, că niciodată agitația antimaghiară n'a fost mai mare, decât ați în Croația. Se agit în școlă de pe catedră, în biserică de pe amvon și prin pastorale, se agit în presă, er când bărbați energici se pun în calea agitației, ei sunt timbrați de tirani — ohiar și în Ungaria. Guvernele maghiare încă sunt culpabile pentru această, deoarece puterea de a ocărui în Croația a fost pusă în mâna unor omeni, cari au lucrat contra statului ungar.

Kovacević se ocupă apoi de turburările din Croația, cari — dișe — au fost puse la cale, pentru-că se credea, că obstrucția a slăbit Ungaria. După această insinuă și denunță. Denunță pe arhiepiscopul din Agram, care ar fi un dușman declarat al Maghiarilor. Acest arhiepiscop a început agitația contra stindardului maghiar, pe când înainte de el se întrebunțau colorile maghiare chiar și cu ocazia procesiunilor. Arhiepiscopul a scos colorile maghiare din biserică, preoții săi au căpătat curaj și au pornit gônă generală contra stégului maghiar.

Oratorul continuânduși denunțările arată, de unde s'au luat banii pentru turburări. S'a constituit adecă un comitet, care a distribuit apeluri, în cari se cereau bani. Astfel de apeluri s'au dat și din Dalmația. (Depune pe biroul camerei două esemplare.)

La urmă face atenți pe kossuthiști și presa maghiară, că prin continuele învinuirii la adresa contelui Hedervary nu fac decât să invenineze lucrurile. Guvernul se îngrijescă, ca în Croația să nu se pôtă ferici nimeni, care nu este credincios statului ungar; în fruntea clerului croat să fie puși bărbați, cari au dat dovești de fidelitate lor cătră stat. Declară, că are încredere în politica lui Tisza și că primește budgetul.

Toți deputații din drépta, în frunte cu Tisza, l'au felicitat pe orator.

România și convențiunile.

Oetim în „Școala“ din București: Suntem în președie, când toate convențiunile comerciale ce avem încheiate cu statele străine, trebuiesc denunțate, ajunse fiind la termen.

Nu exprimăm un lucru nou spunând, că această scadență este așteptată cu nerăbdare și cu mulțumire de toate cercurile producătoare ale țării, cari își vîd munca și capitalurile lor condamnate la o sterilitate păgubitoare din cauza regimului convențional. Piața internă este acaparată de produsele străine, cari, în baza unui tarif minimal, pot lupta cu succes contra concurenței, ce le pôte face produsele similare indigene.

Starea această de lucruri justifică de asemenea alcătuirea tarifului nostru vamal.

Negreșit, regimul convențional are părțile lui bune, când este întemeiat pe reciproce concesiuni. O țără nu pôte con-

fugă, ne dă pradă unei moleșiri amorțitoare.

Incă o stație până acasă. Unii din băești dorm, duși pe altă lume, alții cercă să profite de scurțimea restului de drum și de libertatea excursiunii: nu se mai pot sătura de bunătatea tutunului românesc. La Brașov reintră toate în albia cea veche; mersul normal al disciplinei și legilor școlare își reîncepe erăși cursul său normal de mai înainte...

O sgduitură, care ne deșteptă din amorțela obosită a drumului... Tovarșul meu de drum, care de mult își frământă privirea, căutând din ferestre vagonului să deslușescă întunerecul depărtării, sare cu nerăbdare, încercat cu toate bunătățile aduse din țără...

Afară îl așteptă, zimbindu-i fericită, — mirăsa.

Nicolae Sultică.

suma tot ce produce. Escedentul are nevoie să-l exporteze și să aducă în țără acele materii prime sau confecționate, de care are trebuință.

Piața noastră internă nu este de desprețuit, mai ales de câți-va ani încôce de când ultimele industrii casnice mai că au dispărut. Astăzi, tîtă lumea la noi, de la țărani umil până la orașanul cel mai rafinat, toți se furnisază cu cele de trebuință din țără.

Nimic nu se mai lucrăză acasă, căci mai eștin este în țără.

Se explică deci, pentru ce piața noastră este căutată de toate țările exportătoare.

Pilda cea mai vie ni-o dau Austro-Ungaria și Germania. Intre ambele se dă o mare luptă de acaparare a pieței noastre.

Graba, cu care Germania a deschis negocierii pentru reînnoirea convențiunii, este o probă mai mult de importanța ce imperiul german, agricol și industrial, cu o supraproducție industrială primejdiosă, o pune de a acapara piața noastră.

Evidența nu se pôte tăgădui.

De aceea trebuie să fim cu ochii în patru și să nu ne grăbim. Germania, decă vré și-și asigure un debușeu sigur la noi, n'are de căt să ne facă concesiunile necesare.

Suntem fripți, cum se dișe, de regimul convențional, ca să ne mai robim pentru încă 10 ani.

Răsboiul ruso-japonez.

Telegrafal ne aduce sciri importante despre evenimentele, ce s'au întemplat în zilele din urmă pe câmpul de răsboi. Ne spune anume, că flota rusă a făcut Sâmbătă o nouă încercare de a eși în largul mării, a fost însă respinsă și silită a se întorče erăși în port cu mari pierderi; pierdere însemnată au avut și Japonesi prin cufundarea unui mare vas de răsboi al lor. Se mai dișe, că și garnisóna din Port-Arthur ar fi încercat o eșire, care însă n'a succes; apoi că Kuroki a fost teribil bătut de Ruși; că în urma acestei înfrângerii Oku nu se mai pôte uni cu Kuroki, ci se retrage; că Rușii concentrează forțe mari și sunt deciși a ataca pe Japonesi. Așa-der tot sciri de senzație, încât cu drept cuvânt putem să așteptăm cu mare curiozitate confirmarea sau desmințirea lor.

Lupta navală de la Port-Arthur.

Despre lupta navală de Joi trecută amiralul japonez Togo a trimis un lung raport la Tokio. În lupta această a luat parte întreaga flotă rusescă. Vasele ruse „Peresvjat“, „Poltava“ și „Sebastopol“, însoțite de crucișătoarele „Baian“, „Pallada“, „Diana“, „Novik“ și „Askold“ au eșit din basinul interior al portului. La 11 ore a. m. cuirasatele „Cesarevici“, „Retvizan“ și „Pobieda“ eșiră de asemenea din basinul portului. Șapte torpilore ruse înconjurau vasele, cari sondau fundul mării. Togo trimise contra escadreii ruse două flotile de torpilore și o respinse. După ce crucișătorul „Novik“ a eșit spre a se uni cu grosul escadreii, toate vasele rusesci eșiră în largul mării.

La orele 6 s'era flota rusă ajunsă în dreptul primei escadre japoneze, aprôpe la 8 mile spre nord-vest de insula Gusan. La orele 7-30 s'era escadra japoneză era depărtată cu 11 chilom. de escadra rusă, care schimbă de-odată direcțiunea spre vest. Rușii fură urmăriți, der nu se angajară la luptă. La orele 8 s'era escadra rusă se reîntorše, îndreptându-se spre Port-Arthur. Din cauza fluxului mării însă vasele ruse nu putură intra în basinul interior, ele aruncară ancure de-alungul còstei, înconjurându-se cu rețele proteguitoare contra torpilórelor.

Japonezii profitând de momentul acesta, au atacat mai întâiu ariergarda flotei ruse și au repetat atacul de 8 ori. Acesta se întemplă între orele 10 și 2 noaptea. Înainte de a se miși de diuă, a șesa flotilă de torpilore s'a avântat cu totă puterea contra vaselor rusesci și asvîrli două torpile contra vârfului unui cuirasat rus de tipul lui „Peresvjat“, care se cufundă numai decăt. La orele 3 dimineța toate torpilórele japoneze se repediră, alu-

necând pe lângă escadra rusă, pe care au atacat-o fără de veste. Rușii nu au putut face us de bateriile de pe țăr din cauza distanței celei mari.

Așa descrie Togo lupta navală de Joi. Raportul său tradéză, că Rușii au putut în intervalul din urmă să-și reconstruiescă întreaga escadră din Port-Arthur, fapt despre care Japonesi n'aveau nici o știre. Au pierdut, ce e drept, un vas de răsboi și se mai dișe că și alte două vase li-ar fi fost stricate, însă cu toate acestea flota rusă continuă să rămână un pericol pentru escadra lui Togo.

Vineri flota rusă a făcut o nouă încercare de a eși în largul mării. Escadrele japoneze însă au dat de veste și au atacat vasele rusesci, cari cu pierderi însemnate s'au retras în basinul intern al portului. În lupta această se dișe, că și-ar fi pierdut viața prințul Uchtomski; tot în lupta această Rușii au cufundat un mare vas de răsboi japonez.

Situația pe uscat.

Petersburg, 27 Iunie. Generalul Sacharow telegrafiază statului major cu data de ieri, că e îndreptățit a se crede, că forțe considerabile ale inamicului se îndreptéază de la stația Vencialin spre munți și înaintéază spre defileul Tșapalin. Patrularele ruse au observat în diua de 23 Iunie o mișcare a trupelor japoneze pe drumul de la Siuyan la Kaiciu. Pe marerele drum de la Liaoyang mergea un batalion. Înaintarea inamicului pe acest drum a fost la început oprită de avantposturile de gardă, cari nu s'au retras, decăt după ce inamicul a primit întăriri.

Berlin, 27 Iunie. „Lokalanzeiger“ primește din Petersburg scirea: Kuroki se mișcă cu mare precauție pentru a puté face joncțiunea cu armata lui Oku. Din Liaoyang se anunță, că generalul Miscenko a putut să împedecă unirea celor două armate japoneze. Generalul Rennenkamf a ocupat din nou Saimatsi. Generalissimul Kuropatkin a sosit Sâmbătă în Dacițiao, unde se concentrează mari forțe rusesci. Trupele rusesci vor începe în proximele zile înaintarea și vor ataca pe Japonesi înainte de ce ei s'ar fi concentrat.

Petersburg, 27 Iunie. „Berliner Tageblatt“ primește scirea, că generalul Miscenko cu 9 companii de Cazaci, 3 batalione infanterie și două baterii, a împreșurat o puternică trupă japoneză și a bătut pe Kuroki. În urma acestei lupte, Kuroki nu se mai pôte uni cu Oku.

Berlin, 27 Iunie. În cercurile diplomatice de aci se afirmă, că la ambasada rusă a sosit o știre privată, după care Rușii au reperiat o mare victorie asupra lui Kuroki. Șcirea n'a fost confirmată încă oficial.

Maiorul Gășanu, unul din cei doi delegați ai ministeriului de răsboi român pe câmpul de răsboi din Extremul Orient, a trimis la București un raport. D-l Gășanu spune în raportul său, că fie-care colônă japoneză are la grosul avangardei sale câte un detașament aeronautic și înainte de fie-care luptă, pe lângă recunoșcerile făcute de artilerie, se fac recunoșceri și cu balonul. Înainte de lupta de la Kintschou, Japonesi au făcut de asemenea recunoșceri cu balónele, dând rapoarturi esacte asupra poziției dușmanului și determinând până și numărul tunurilor rusesci ascunse în dosul șanțurilor și delurilor.

Rușii încă dispun de secție aeronautică și din Port-Arthur adesea se fac recunoșceri cu balónele.

SCIRILE DILEI.

16 (29) Iunie.

Esamenul oral de maturitate la școala comercială superiôră română din Brașov s'a terminat astăzi. Calculul general forte bine l'au obținut următorii 3 candidați: Ioan Maței, Grigore Popescu și Dumitru Sêrbu. Calculul bine 6 candidați: Bucur Droc, Aurel Grecean, Paul Nica, N. Olariu, N. Pârșu și Valeriu Popp. Calculul suficient următorii 7: Andrei Gușu, Nicolae Plotogea, Octavian Prună, Richard Scheeser, Ioan Șandru, Nicolae Suciș și Horea Thomas. 6 candidați au fost avisați la esamenul de corigență din câte un obiect pe Septemvre, er unul a cădut

pentru a doua ôră și nu va mai avé dreptul a se mai supune decăt cu concesiune ministerială.

Emigrările din Ardeal. Camera comercială și industrială din Clușiu și-a publicat zilele acestea raportul asupra anului trecut, în care aflăm unele date statistice cu privire la emigrările ardeleni. În cursul anului trecut de pe teritoriul acestei camere au emigrat 9102 persoane, dintre cari 7378 Români (80%) și 1079 Maghiari (11%). Fată cu anul precedent un plus de 2616. Din comitatul Tîrnavei mici au emigrat 2076 persoane în America, 777 în România și 38 în alte țări. Din Alba inferiôră: 1561 în România, 1020 în America. Solnoc-Dobica: 1173 în România. Bistrița-Năsăud: 301 în România, 135 în America. Sêlagiu: 358 în România, 123 în America. Turda-Arieș: 461 în România, 99 în America. Coșocna: 450 în România. Orașul Clușiu: 29, toți în America.

Reuniunea română de cântări din Brașov, va aranja Duminecă 27 Iunie v. (10 Iulie n.) un concert în sala cea mare a Redutei orașenești. Detalii cu privire la acest concert, vom aduce în numerile viitoare.

Inmormântarea lui Ilie Curescu. Duminecă a fost înmormântat în Caransebeș cu mare pompă reșosatul președinte al comunității de avere, Ilie Curescu. Funeraliile s'au început la ôrele 2 d. m. oficiând I. P. C. Sa archimandritul-vicariu Filaret Musta, asistat de protopresbiterii Mihai Popovici (Orșova) Ioan Pepa (Buziaș) și de 20 preoți. Actul înmormântării s'a severșit cu onoruri militare. Autoritățile civile și militare, reprezentanții tuturor societăților locale, grănicerii cât și numeroși prietini și cunoscuți ai reșosatului au urmat carul mortuar, încercat cu numeroșe cununi. În biserică Sf. Ilie din Caransebeș P. S. Sa Episcopul Nicolae Popea a cetit rugăciunea de deslegare, er I. P. C. Sa archimandritul Musta a roștit discursul funebral. După terminarea funeraliilor cosciugul a fost aședat în cripta familiară.

Din Sibiu. Duminecă în 26 l. c. n. s'a încheiat în mod solemn anul școlar la școala civilă de fete a „Asociației“. La această festivitate au luat parte I. P. S. Sa Mitropolitul Ioan Meșianu însoțit de P. C. Sa protosincelul Dr. E. Roșca, protopresbiterii I. Papiu, I. Droc, M. Voileanu, comisarul consistorial Dr. Elie Cristea și numeroș publici. După terminarea esamenului de musică, care a avut un rezultat forte frumos, d-l director Dr. V. Bologa mulțumesc comisarului consistorial pentru conducerea esamenelor, I. P. S. Sale Mitropolitului pentru prezența sa la acest moment însemnat cultural și în fine publicului prezent pentru interesul arătat față de această instituție salutară a „Asociației“, căreia îi doresce mulți ani. După acesta comisarul consistorial Dr. I. Cristea a roștit un discurs des aplaudat, apreciând rezultatele frumoșe ale acestui an școlar și insistând mai pe larg asupra creșterii casnice și naționale a fetelor române, viitoarele mame române. Vorbesce apoi I. P. Sa Mitropolitul esprimându-și bucuria pentru rezultatele frumoșe ale acestei școle. Accentuază alipirea cătră legea și limba strămoșescă și încheie, binecuvântând elevule. La ôrele 1 d. m. s'a încheiat festivitatea școlară.

— În aceeași di la ôrele 4 d. m. s'a ținut în semeniariul Andreian o festivitate școlară, arangiată de societatea de lectură „Andrei Șaguna“ a elevilor semeniariului archidieceșan în onôrea profesorului de cântări bisericesci, părintele Demetriu Cunțan, care implinesce 40 de ani de serviciu la acest semeniariu. Un public distins în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul a asistat la această festivitate jubilară, care a fost o încoronare frumoșă a muncii îndelungate prestată de părintele Cunțan în serviciul bisericii și a școlei și o manifestație mișcătoare de iubire a elevilor semeniariului față de meritosul lor profesor.

Sporirea armatei române. La ministeriul român de răsboi se studiază cestiunea sporirii trupelor de artilerie. Este vorba de înființarea a încă cincî regimente de artilerie de câmp. Comitetul tehnic al artileriei, care s'a ocupat de această cestiune, a dat un avis favorabil. Ministeriul de răsboi este hotărît să facă această augmentare chiar la anul. Acestă sporire a artileriei române se pune în legătură cu experiența răsboiului din Extremul-Orient, unde Japonesi reperuță victorii aprôpe numai grație artileriei lor.

Victimele dela Aleșd. Dintre cei 28 grav răniți de glônțele gendarmilor la Aleșd, se mai află în spitalul din Oradea încă 11 înși. Forte mulți au murit (câți anume, fôia maghiară din care luăm șcirea, nu spune) împotrividu-se, a li-se face ope-

rațiuni. Șapte inși, vădând chinurile în carii s'au sfârșit tovarășii lor, au consimțit în cele din urmă a li se amputa câte un picior său mână. Acești șapte schilozi s'au întors în comunele lor și vor servi ca un avertisment viu consătenilor despre urmările, ce poște să le aibă ascultarea de sfaturile unor conducători străini și vagabonți.

Promovări în masse. Dumineca trecută s'au făcut la universitatea din Clușii ultimele promovări de doctori în acest an. Numărul promovalilor de Duminecă se urcă la considerabila cifră de 70, cei mai mulți de la facultatea de drept.

Teatrul național din București, a pierdut, scrie „Conservatorul“ pe una din cele mai însemnate valori ale sale. Frosa Sarandi, artista ale cărei succese, de la debutul teatrului nostru și până deună-zi nu se mai pot număra, a trecut întru Domnul, uitată, girbovită de vîrstă și strivită de sărăcie. Femea distinsă, artistă delicată și adînc pasionată pentru scenă, Frosa Sarandi a fost o viață de om deliciul cunoscătorilor și școlă vie pentru actorii tineri. Cu Frosa Sarandi se stinge cea din urmă reprezentantă a pleiadei de artiști, cari au pus la noi temelie acestei instituții culturale.

Manevrele navale române, vor începe anul acesta la 6 Aug. și se vor face numai pe Dunăre, punctul de operație principal fiind la Cernavoda, unde se vor face operații combinate de apă și de uscat.

Conflicte la frontiera româno-bulgară. În urma unui nou conflict de la frontiera româno-bulgară din Dobrogea, ministerul român de externe a făcut interveniri la Sofia pentru pedepsirea acelor soldați bulgari, cari au maltratat pe veteranul Vasile Dragomir. Tot de odată ministerul român de externe a făcut serioase reprezentațiuni, pentru a se pune capăt deselor conflicte de frontieră, cari, în urma constatărilor ce se fac, sunt provocate de organele prepușe la paza graniței. Aceste mici conflicte, deși în fond neînsemnate, nu prea pledază în favorul celor afirmate de diarul din Constanța despre perfecte raporturi de amicitie bulgaro-române.

Societatea geografică română a deschis subscriere pentru continuarea tipăririi „Marelui Dicționar geografic al României“. Un volum de peste 30 de cote de tipar (500 pagini) va apărea la 1 Octombrie viitor, conținând Basarabia. Subscrierea este de 10 lei, răspunzătorii la primirea dicționarului. Cererile se vor adresa la d-l L. Basset, cassierul țisei societății, la cancelaria Palatului regal din capitală.

Tragedia lui „Gyémánt“. Istoria cu fiasco taurului „Gyémánt“ nu e haz, ci lucru serios de tot. Resultatul unei încrușării de rassă maghiară și de Simmenthal, „Gyémánt“ era de o energie invincibilă și înainte de a-l duce pe arenă, se credea că pe toți comediații aia spanioli îi va lua în corne,—când colo, „Gyémánt“ s'a făcut blând ca un mielușel. De cât tragedia lui Gyémánt însă este și mai tragică starea psihologică a unor diariști, cari din incidentul lașității lui Gyémánt se apucă a face apologia temperamentului maghiar. Etă ce scrie „E-k“ din Clușii în numărul său de la 28 Iunie:

„În sfîrșit „Gyémánt“ cu tot fiasco său, poște să fie un excelent taur. Că n'a sărit în stînga și în dreapta și că tachinările Spaniolilor nu l'au adus în furie? Asta încă tradă caracterul maghiar. (hât ebben is van némi magyar temperamentum). Mai bine rabdă și suferă, însă nu toleră să se facă cine-va ris de el. El a fost convins, că ori cît de eroic s'ar lupta — tot de geaba ar fi. Și Gyémánt probabil ar fi luat lupta în serios. El n'a vrut joc de teatru, ci adevăr! Pe pustă, el n'a învățat parada și sentimentele mincinoase. Temperamentul său nu e chemat Gyémánt a și-l arăta pe arenă! Noi din punctul acesta de vedere îl prețuim, ér aici taurul maghiar își face datoria cu vîrf și îndesat“. Apoi se nu te stricî de ris?

Concertul Elena Honigberger. Distinsă cântăreță de operă și concerte, d-șora Elena Honigberger, a cărei prestațiuni musicale au fost atât de mult apreciate de presa germană, va debuta *Marți în 5 Iulie n.* în sala cea mare a redutei orașenești cu următorul program ales: 1) Aria Elisabetei din „Tannhäuser“. 2) „Frühlingstraube“, „Stadt“ și „Liebesbotschaft“ cântece de Schubert. 3) „Wie Melodien zieht es“, „Immer leiser wird mein Schlummer“ și 4) cântece țigănesc de Brahms; 4) „Rosenarie“, „Arie des Pagen“ de Mozart. 5) „Widmung“ și „Mondnacht“ de Schumann, „Mädchenlied“ de Lassell,

„Heimliche Aufforderung“ de Strauss. 6) Gounod: „Schmuckarie aus Faust“. — Acompaniamentul va fi ținut de d-l director de musică R. Lassell. Prețul intrării: balcon 4 cor., fauteuil 3 cor., parchet I. 2 cor., parchet II. 1 cor. 60 b., parchet III 1 cor. 20 b., rangul I. 1 cor. 20 b., parter 1 cor., pentru studenți 60 b. Bilete se pot căpăta în prăvăliile Fraților Simay și a Fraților Orendi, ér séra la cassă. Începutul la orele 8 séra.

Din Macedonia.

Din Serfidje se scrie, că în ziua de 14 Maiu s'a judecat acolo *procesul între Mitropolitul grec* din Grebena și d-l Dimitrie *Cicma șeful partidului românesc* din Turcia pentru biserica Atanasie, care au ocupat-o acum un an Români. Archie-reul a avut de martori pe grecomanii Chiraleu și Ghiurgula Carangiu, cari au mărturisit, că biserica ar fi aparținut Mitropolitiei. Procesul s'a amînat pentru altă sesiune, deore-ce comunitatea românească a dovedit ca nefondate pretensiunile obscure ale Archie-reului. S'a ordonat o anchetă la fața locului, spre a stabili, decă Archie-reul mai poște avé pretenția de a lua în posesiune bisericii ce nu-i aparțin.

— Mai mulți Români din Ameru (Epir), aflând, cum-că în curînd și Români vor avé un episcopat, au făcut cerere cătră autoritățile turcesci, ca să le permită *înființarea unei școli române*. În fruntea petiționarilor este preotul local.

— Din Bitoliase comunică „Românului de la Pind“ un cas interesant. În familia Stavri s'a iscat o certă între cei doi frați, deore-ce mai marele Vareiu, dentist, este un înfocat Român, capabil să facă cele mai înalte sacrificii pentru nație, ér celălalt Petru, bărbier, din cauza soției sale, ține la greonism. Cu tótă intervenirea archiereului, a eforilor și a profesorilor greci, nimic n'a fost în stare să-l determine pe înfocatul patriot Vareiu a și părăsi înaltele sale principii. Resultatul a fost: despărțirea celor doi frați. D-l Vareiu este unul dintre primii inițiatori, ca să nu dîcem inițiatorul constituirei breslelor noastre românesci din Monastir.

— D-nii G. C. Ionescu și L. Duma, inspectorii școlilor române din Macedonia, au plecat de la Bitolia pentru a inspecta școlile din Albania. Se vor duce la Corița, Pleasa, Voscopole etc., ér la întorcere vor inspecta școlile din Ohrida, Iancoveți și Resna.

— De la Ianina se comunică, că de o vreme încóce, în deosebi de la ducerea Consulului român, *góna Grecilor în contra Românilor* a luat proporțiuni foarte mari. Profesorii români nu pot eși în stradă, fără ca să fie bombardați de o ploie de pietri, injurați și huiduiți de cătră Greci. Tot așa se procedeză chiar și cu consulul României. Lucrurile agravându-se mult, a fost nevoie, ca autoritățile turcesci să intervie și să închidă pe mulți din cei cari au fost asumiți de cătră Mitropolitul și Consulul grec de acolo.

Luptele Rusiei în Asia.

Evenimentele atât de grave ce se petrec în Extremul Orient, au dat naștere în Germania la o întrîgă literatură istorico-geografică asupra Rusiei asiatice.

Dintre monografiile publicate asupra situației Rusiei în Asia, atențiunea cea mai onorabilă o merită lucrarea d-lui Dr. *Rohrbach*, care în mai multe rânduri a călătorit prin Caucaș, Turan și Extremul-Orient. Afară de acesta, dînsul a cetit tot ce au publicat Rușii asupra cestiunilor din Asia. Savantul autor în lucrarea sa intitulată: „*Die russische Weltmacht in Mittel und West Asien*“ (Lipsca 1904) dovedesce, că Rușii nu fac decăt să continue politica lui Petru-cel-Mare în Asia. Ast-fel se scie, că celebrul autocrat a organizat întăia expedițiune militară sub conducerea generalilor Bekowici-Cerkeski, Buchfog până la Chiva și cursul de sus al fluviului Irkiș. Scopul Rusiei era să ajungă la Marea caldă și, cum țicea forțe

nemerit contele York von Wartenburg, să *vîneze* o frontieră în Turkestan.

Dér dacă Rușii urmăresc politica lui Petru cel mare, în același timp o execută tot cu mijloce restrînse, ca și marele Țar organizator.

Fie dispreț de inemie, fie o mobilitate defectuoasă de forțe, Rușii au cucerit până acuma terenul în Asia, tot cu mici trupe.

Așa în 1853 Rusia cucerește cu forțe neînsemnate fortăreța Ak-Mecedji dela cursul inferior al fluviului Șe-Darja; colonelul Kolpakovski bate cu 1.000 de ómeni 20.000 de soldați ai Koganzilor la Wjerny; în 8 Maiu 1866, generalul Romanowski, succesorul lui Cernajew, bate numai cu 3.000 de soldați o armată de 35.000 comandată de însuși emirul Buchariei. Sórtea definitivă a Turkestanului s'a decis la 30 Aprilie 1868, când generalul Kaufmann a luptat numai cu 3.500 de soldați și 16 tunuri. Skobelew însuși a operat în Asia cu forțe puține. El țicea, că numele de rus, face cât o armată a lui Dariu. La Geok-Tepe, Skobelew n'avea de cât 3½ companii de infanterie, 4 escadrone de cazaaci, 10 tunuri și câți-va pirotehnicieni, cari aruncau rachete.

Succesele aceste imense au amețit pe Ruși în așa grad, în cât au crezut că pot lupta tot după metoda lor cea veche și cu Japonesi.

În adevăr, nu e puțin lucru isbîndă ce o au obținut Rușii cu mijlocele atât de modeste, de ore-ce teritoriul ce l'au cucerit, până se ajungă în Maciuria, e de 4 milioane kilometri pătrați cu 17 milioane de locuitori.

Asedii renumite.

În urma împrejmuirii Port-Arthurului din partea trupelor japoneze, vom asista a un mare asediu, care probabil va dura timp îndelungat.

Credem interesant a înregistra din acest prilej unele din cele mai interesante asedii, cari s'au întîmplat în trecut. Timp mai scurt a fost asediat orașul *Alexandria*. În decurs de 10 ore au fost reduse la tăcere tóte tunurile orașului prin flota englesă sub comanda generalului Seymour. În timpul acesta scurt de 10 ore s'a revărsat asupra orașului un adevărat torent de bombe și granate. Nu mai puțin decăt 10.000 de obuze au fost aruncate spre zidurile orașului Alexandria. Din aceste erau unele de o greutate de 771 chilograme, asvêrlite de tunuri uriașe de o greutate de 81 tone. Curios este, că chiar aceste proiectile au cauzat mai puțină pagubă zidurilor orașului, înfîgîndu-se partea cea mai mare din ele în grămeșile de nisip, din prēja parapetelor. Crâncene pagube însă au cauzat bucățile de granate, cari seceraseră atât de multe victime, încât Arabi-Pașa fu nevoit a evacua fortul.

Cetatea *Sevastopol*, care era înconjurată de forturi massive, îmbrăcate cu pățuri de granit și care dispunea de 700 tunuri, a suportat asediul timp de 327 de zile contra armatelor aliate: francesă și englesă. Când în fine s'a luat cetatea, învingătorii au găsit orașul în ruine.

Armata germană a asediat *Parisul* timp de 132 zile. În decursul lui Ianuarie a anului 1871 se aruncau zilnic asupra orașului nu mai puțin de 10.000 granate. Într'o singură zi, în 3 Ianuarie, au aruncat Germanii 25.000 proiectile asupra Parisului, în valóre de 1.200.000 mărci. În decursul asediului au perit 40.000 locuitori prin bolă și fómete.

Plevna a resistat 94 zile armatei rusesci, deși apărătorii ei erau în număr disparent față de armatele aliate ruso-române. În ziua de 10 Decembrie, când nu mai avéu ce mânca, Turcii au dat navală asupra bștirilor dușmane. În urma perderilor grozave în această navală desperată, Osman Pașa s'a văduț necesitat a arbora stégul alb și a se preda.

Gibraltarul a resistat 874 zile atacurilor armatei spaniole și francesse, deși 6000 granate se aruncau zilnic asupra cetății

din 46 vase de răsboi și o mulțime de canoniere și baterii flotante, cari singure au costat 10 milioane mărci.

Un asediu care sémănă întru câtva cu asediarea Port-Arthurului este bombardarea orașului Santiago în decursul ultimului răsboi spaniol-american. Vasele americane de răsboi „Texas“, „Indiana“ și Brooklyn“ au deschis focul lor asupra orașului de la o distanță de 6 mile, încăt în decurs de 3 ore a fost devastată și incendiate 57 edificii.

b.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 28 Iunie. Episcopul grec din Monastir voia să îngrópe alaltăeri cu ajutorul poliției pe un Român prin'un preot grec. *Rudenile mortului s'au opus.* Consulul român a intervenit în afacerea acesta la valul turcesc, care a dispus înmormântarea cu asistența unui preot român. Poporațiunea grecescă din Monastir s'a opus acestei dispozițiuni. *S'a iscat atuncî o strașnică bătăie, în decursul căreia farmacistul român Pocerea a fost grav rănit, ér numéroși Greci fură răniți mai ușor.* Cercurile diplomatice sunt de părere, că în urma acestui incident săngerós afacerea bisericii române macedonene trebuie să se reguleze, *deorece se pot ivi complicațiuni grave.*

Londra, 28 Iunie. Din *Liaoyang* se anunță, că tóte tunurile mari au fost aședate pe zidurile orașului. Partea de miadă-ți a orașului e apărată prin șanțuri largi, cari în urma ploilor se vor umplé cu apă.

Cifu, 28 Iunie. Un chinez sosit din Port-Arthur spune, că în ultima luptă navală un mare crucișător și trei torpilóre japoneze au fost grav avariate.

Petersburg, 28 Iunie. Despre lupta de la Port-Arthur n'a sosit până acum rarort detaiat. Diarele scriu, că flota rusă stă bine.

Petersburg, 28 Iunie. După o telegramă din Liaoyang Rusii a ocupat *Yumecen*. Japonesi s'au retras. Kuropatkin s'a prezentat la Daciciao înaintea trupelor, ceea-ce a produs mare însuflețire. Armata rusă înainteză, căci zadarnic ar aștepta un atac. Japonesi își păstrează pozițiunile în care se află.

Bibliografie.

„*Fóia Școlastică*“ Nr. 12—13. Blașiú 15 Iunie. 1) Cuvintarea I. P. S. Sa metropolitului Victor în ancheta școlară. 2) Individualitatea în educațiune. 3) Casa părintescă, Dr. Petru Șpan. 4) Robinson Crusoe, Al. Ciura. 5) Cestiunea gramaticiei în școlile noastre populare elementare, Tr. Șuteu. 6) Decă ridicăți starea învățătorilor, G. Târđiu. 7) Esamenul de calificatiune. 8) Cum am puté stîrpi alcoolismul? 9) Circulara ministrului relativă la trahomă (conjunctivita granulósă). 10) Invitare la prenumerațiune de Iuliu Birou. 11) Corespondențe. Concursuri, convocări. Bibliografie. Diverse.

„*Caractere morale*“. Acéstă carte atât de instructivă, bine scrisă și folositoare, mai ales pentru tinerimea din școlile medii, scrisă de repozatul profesor de limba română Ioan Popea dela gimnasiul nostru din Brașov se găsesce la librăriile și la tipografia noastră din Brașov precum și la celelalte librării române din țeră și este una din cele mai potrivite cărți pentru premii. Dér nu numai pentru băeți, ci și pentru fete acéstă carte este de mare preț pentru înmăltirea cunoscînțelor și formarea caracterului lor.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri, că la dorința văduvei autorului repozat, acéstă carte se vinde de aci încolo cu prețul moderat de 2 coróne esemplarul (plus 20 bani porto).

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandare.)

Scrieri literare pentru popor

„*Carnetul Roșu*“, o interesantă *novelă nihilistă*, tradusă din germană de *Mogul*. O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă. — „*Mozul*“ e cunoscut cetitorilor noștri din numeroasele sale lucrări publicate în foaia diarului Gaz. Trans. Prețul cu posta 50 bani.

„*Caractere morale*, exemple și sentințe ucelese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne“ de *Ioan Popa*. Prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70). Pentru România 3 Lei, la care este a se adăuga și portul postal.

„*Dietetica populară*, scrisă cu deosebită considerație la modul de vețuire a țeranului român, de *Simeon Stoica*, medic pensionat. Conține vre-o 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto)

„*Instrucțiuni populare* despre datorițele și drepturile purtate datorului dădate de Wilhelm Niemandz. Această carte e un îndreptar de o trebuință nespuse de mare pentru toți câți au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

„*Omul*“, noțiuni din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenească de *George Cătănă* inv. Această carte servește ca manual pentru anul al IV-lea al școlii pop., pentru școlile de repetiție și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (plus 5 b. porto.)

„*Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb*. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scoase din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

„*Novela de Sienkiewicz*: „Natură și viață“, „Sluga veche“ și „Iancu musicantul.“ Traducere de *I. C. Panțu*; o broșură de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

I. C. Panțu: „In plasă“, „In Baltă“, „Cale grea“, „La Căde“, „La cărciuma lui Tiriplic.“ *Schițe din viața delu țera*. O broșură de 112 pag. cu prețul 40 bani (+ 5 bani porto.)

I. C. Panțu: „*La țerg*“, povestire din viața unui cioban. O broșură din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

„*Lira Bihorului*, o carte cu povestiri istorice scrise în versuri, de *Antoniu Pop*. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani).

„*Părintele Nicolae*, schiță din viața preoților de *G. Simu*. Prețul 60 b. + 6 bani porto.)

„*Săpătorul de bani*, comediă în trei acte, localizată de *A. Fom*. Se recomandă mai ales pentru cei vrău să jöce teatrul. Prețul 24 bani (prin postă 28 b.)

„*Vieta după mörte*, séu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenești și desertăciunea celor trecătoare, de *I. P.* Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

„*Poesii* de *R. V. Buticescu*. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

„*Suspîn și zimbire*, poesii și prosă de *A. Pop*. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

„*Taina norocului* séu Povestea satului Nemerniceni de *Tache Brânduș*. Această carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+ 10 b. p.)

„*Balade populare* de *Avram Corcea* costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

„*Banca de școlă* de *I. Dariu*, 30 b. plus 10 b. p.)

„*Disciplina în serviciul educațiunii* de *I. Dariu*, 40 b. (plus porto 10 b.)

„*Idealul învățătorului român* de *I. Dariu*, 40 b. (plus porto 10 b.)

„*Litice dela Pind*, poesii macedonene-originale și daco-române de *P. Vulcan*, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

„*Supplex Libellus Valachorum*“, memoriul prezentat împăratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovici în numele poporului român din Transilvania anul 1791. Textul original latinesc și alătura de acesta traducerea românească făcută de profesorul Dr. *E. Dăianu*. Un exemplar broșat costă 1 cor. (+ 5 b. porto).

„*Românii Seceleni*. Causale decadenței lor economice și mijlocele de îndreptare. Disertațiune de *Ioan I. Lăpădat*. 30 bani plus 5 bani porto.

„*Tragedia Calvarului* de abat. Henry Bolo traducere în românească de membrii soc. de lect. „*Inocențiu M. Clain*“ din (Blăși. Prețul 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto).

„*Noapți de érnă*. novele pentru popor, de *George Simu*. Conține novelé cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

„*Opăaguri*, cât cioplite, cât pilite și la lume împărțite, de *I. P. Reșeganul*. Vre-o 60 de poesii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

„*Schițe din Italia* de *Teodor Bulc*, prețul 2 cor. (+ 20 b. porto).

„*Amintiri din Grecia* de *Teodor Bulc*; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

„*Poesii populare* despre Avram Iancu adunate și publicate de *Simeon Fl. Marian*. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

„*Musa Someșană*, poesii populare din jurul Năsăudului, culese de *Iuliu Bogariu*. Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

„*Teoria dramei* cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. *Iosif Blaga*. Prețul cor. 3.60 (plus 30 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Iunie n. 1904

Renta ung. de aur 4%	117.90
Renta de corone ung. 4%	97.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.50
Bonuri rurale croate-slavone	98 —
Impr. ung. cu premii	206.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	160. —
Renta de hartie austr.	99.20
Renta de argint austr.	99.05
Renta de aur austr.	117.85
Rente de corone austr. 4%	99.30
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	90.75
Losuri din 1860.	151.60
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.07
Acții de-ale Băncei ung. de credit	745. —
Acții de-ale Băncei austr. de credit	641. —
Napoleondori	19.03
Mărci imperiale germane.	117.32 1/2
London vista.	239.40
Paris vista.	95.02 1/2
Note italiene	94.95

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Iunie n. 1904

Bancnote rom. Cump. 18.94	Vend. 18.98
Argint român.	18.80 „ 18.92
Napoleond'ori.	19.02 „ 19.06
Galbeni	11.20 „ 11.30
Ruble Rusesco	2.53 „ 2.54
Mărci germane	117.05 „ 117.25
Lire turcesco	21.50 „ 21.60
Seris. fonc. Albina 5%	101. — „ 102. —

Odăi mobilate

forțe curate și frumoșe, cu privire spre Promenadă se pot lua în chirie la

VILLA KERTSCH

cu ziua, cu săptămâna și cu luna în preț foarte ieftin.

CUI ÎI PLACE

o față delicată și curată, fără pistrui o piele môle și un teint trandafiriu? Acela se se spele în fie-care și cu renumitul săpun medicinal

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 mineri.) dela Bergmann & Co. in Dresden și Tetschen a/E.

Se capătă bucată cu 50 bani, la TEUTSCH & TARTLER droguerie, în farmaciile: la V. ROTH la „Ursu“, farm. la „Leu“, la „Arap“ în Brașov; la W. Lingner, I. B. Mieselbacher sen. in Sighișora. 13—50(129)

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

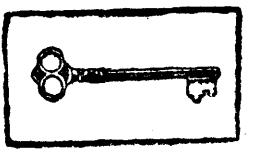
Săpun SCHICHT.

M A R C A :

Cerbu séu Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor

și prin urmare și cel mai ieftin.

Nu conține ingrediente străine vătămătoare.

Se capătă pretutindenă

La cumpărare se se observe, ca pe fie care bucată de săpun se fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

3—00(725)

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul séu de înmormântare bogat asortat in cari toate obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vênét, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se eșecută prompt și ieftin, i a u asupra-mi și transporturi de morți in străinătate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an 24 „	Pe un an 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an 4 cor.	Pe an 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, se binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurecu la zaraful Dumitru Pop și la Eremias Nepoții